Ankara Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi

muhafazakâr
düşünce
dergisi

SEKÜLERLİK VE SEKÜLERLEŞME ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU

25-27 Kasım 2026

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

BİLİMSEL PROGRAM

www.sekulerliksempozyumu.com

Sempozyum Sekretaryası
Doç. Dr. Volkan Ertit
Doç. Dr. Harun Tunç
Dr. Öğr. Üyesi Öznur Yılmaz-Altun
Doç. Dr. Fatma Kenevir
Ar. Gör. Hakan Tafran

İletişim
sekulerliksempozyumu@gmail.com

Grafik Tasarım: Bengüsu Arık
Yayına Hazırlayan
Uluslararası Piri Reis Kültür Ajansı
www.pirireisajans.com
infor@pirreisajans.com
Telefon: 0 (312) 446 21 56

Ankara Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi

muhafazakâr
düşünce
dergisi

KURULLAR

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Adı ve soyadı	Kurum
Prof. Dr. Adem Çelik	Kafkas Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz Kanık	Bitlis Eren Üniversitesi
Prof. Dr. İrfan Aycan	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Tuna Kuyucu	Kadir Has Üniversitesi
Doç. Dr. Alkan Üstün	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Behram Hasanov	Bayburt Üniversitesi
Doç. Dr. Harun Tunç	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammed Bilgehan Aytaç	Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Tayanç	Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Şahin Kızılabdullah	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Volkan Ertit	Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Doç. Dr. Zeynep Hiçdurmaz	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alperen Karapınar	Trakya Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Kars	Yozgat Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma Kenevir	Ankara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatmanur Dikmen	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hıdır Sönmez	Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Melek Çaylak	Üsküdar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Mücahid Dalkılıç	Milli Eğitim Akademisi Aksaray Eğitim ve Uygulama Merkezi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Talha Sağlam	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Öznur Yılmaz Altun	Artvin Çoruh Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sümeyye Aydın	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Yaralıoğlu	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Aktaş	Trabzon Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Emin Çiftçi	Selçuk Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Mevlüt Uğurlu	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Adı ve soyadı	Kurum
Arş. Gör. Dr. Orhan Samet Pençe	Hacettepe Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Ömer Faruk Darende	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Dr. Furkan Dilben	
Dr. Yusuf Ekinci	Millî Eğitim Bakanlığı
Arş. Gör. Hakan Tafran	Erciyes Üniversitesi
Emre Erdoğan	Millî Eğitim Bakanlığı
Sümeyye Esra Tepetam (Doktora Öğrencisi)	İstanbul Üniversitesi

Sempozyum Bilim Kurulu

Adı ve soyadı	Kurum
Prof. Dr. Abdullah Özbolat	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Abdurrahman Kurt	Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Adem Sağır	Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Özalp	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ali Köse	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Alper Mumyakmaz	Yozgat Bozok Üniversitesi
Prof. Dr. Asım Yapıcı	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Bahset Karslı	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram Sevinç	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir Zakir Çoban	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Bengül Güngörmez Akosman	Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Besim Dellaloğlu	
Prof. Dr. Birsen Banu Okutan	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Celaleddin Çelik	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Erkan Perşembe	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk Karaarslan	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk Sancar	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Halil Aydınalp	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Hayri Erten	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Prof. Dr. Hilmi Demir	TOBB ETÜ (23 Temmuz 2026'da vefat etti)
Prof. Dr. Hüsnü Ezber Bodur	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Yenen	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan Çapcıoğlu	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İhsan Toker	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İlkay Şahin	Erciyes Üniversitesi

Adı ve soyadı	Kurum
Prof. Dr. Kemal Ataman	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmut Hakkı Akın	İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akgül	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali Aydemir	Aksaray Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Dönmez	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Zeki Duman	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr. Muhammet Ertoy	İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Prof. Dr. Murat Çokgezen	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Arslan	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Macit	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Tekin	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Nebi Mehdiyev	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Niyazi Akyüz	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Özcan Güngör	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan Akkır	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Salih Aydemir	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Selman Yılmaz	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Tayfun Amman	Sakarya Üniversitesi (5 Mart 2026'da vefat etti.)
Prof. Dr. Ural Manço	Aksaray Üniversitesi
Prof. Dr. Vejdi Bilgin	Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Yakup Coştu	Hitit Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah Alperen	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Abdussamet Kaya	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Aktaş	Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Zafer Sağıroğlu	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Erol Erkan	Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Erol Sungur	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih Arslan	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Adı ve soyadı	Kurum
Doç. Dr. Mesut Düzce	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Derviş Dereli	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa Sarmış	Aksaray Üniversitesi
Doç. Dr. Sait Gülsoy	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Talip Demir	Şırnak Üniversitesi
Doç. Dr. Yılmaz Ceylan	Muş Alparslan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ali Bayer	Selçuk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Barış Başaran	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Büke Koyuncu Kahvecioğlu	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ekber Şah Ahmedi	Bursa Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hidayet Tuksal	Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Memiş	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Necdet Subaşı	Millî Eğitim Bakanlığı (Bakan Müşaviri)

Merhaba,

Bu sempozyumun hikâyesi, yaklaşık iki buçuk yıl önce başlayan bir araştırma projesine dayanıyor.

2024 yılının yaz aylarında Prof. Dr. Tuna Kuyucu ile birlikte "Türkiye Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Haritası" başlıklı bir araştırma projesi üzerinde çalışmaya başladık. Projenin temel amacı, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin sekülerlik düzeylerini belirlemek ve bu düzeylerin çeşitli demografik ve toplumsal değişkenlerle ilişkisini incelemekti.

Projemiz, TÜBİTAK hakemlerinin yaptığımız iki başvuruyu da reddetmesinin ardından, Boğaziçi Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Komisyonu tarafından desteklendi.

76 akademisyenin katkılarıyla 2025-2026 eğitim/öğretim yılı boyunca Türkiye'nin 50 farklı üniversitesinde toplam 35.843 öğrenciden veri toplandı. Öğrencilere verilen soru formunun iki temel bileşeni bulunuyordu: Sekülerlik Ölçeği ve ilgili üniversitedeki paydaş akademisyenlerin kendi araştırma ilgileri doğrultusunda belirlediği başka bir ölçek.

Bu yöntem sayesinde iki önemli çıktı elde ettik.

Bir yandan 50 üniversiteden elde edilen verilerle Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin sekülerlik düzeylerini karşılaştırmalı biçimde inceleyebileceğimiz kapsamlı bir veri seti ortaya çıktı. Diğer yandan da projede yer alan akademisyenlerin kendi araştırma soruları etrafında, sekülerlik ile farklı toplumsal olgular arasındaki ilişkileri ele alan 61 müstakil çalışma geliştirildi.

Bu sempozyum fikri de esasen bu araştırma sürecine dayanıyor.

Projemize destek veren 76 akademisyenin saha deneyimlerini birbirleriyle paylaşabilecekleri, elde ettikleri bulguları birlikte değerlendirebilecekleri ve karşılaştıkları metodolojik sorunları tartışabilecekleri bir buluşma ayarlamak istiyorduk.

Sonra dedik ki:

"Biz zaten bir araya geleceğiz. Ancak Türkiye'nin farklı bölgelerinde sekülerlik ve sekülerleşme konularıyla ilgilenen, bu alanlarda araştırmalar yürüten başka akademisyenler de var. Belki onlar da çalışmalarını bizimle paylaşmak, bulgularını birlikte tartışmak isterler. Öyleyse neden bu buluşmayı ulusal bir sempozyuma dönüştürmeyelim?"

Böylece başlangıçta bir araştırma projesinin paydaşlarını bir araya getirmeyi amaçlayan küçük bir toplantı fikri, Türkiye'de sekülerlik ve sekülerleşme üzerine çalışan 82 araştırmacının buluşabileceği daha geniş kapsamlı bir akademik etkinliğe, sempozyuma, dönüştü.

Bu dönüşüm Türkiye'de sosyal bilimler alanında, özelde din sosyolojisi alanında, yaşanan bir başka dönüşümün de göstergesi oldu aslında.

Bundan tam sekiz sene önce, 2018 yılında, düzenlediğimiz "Din Sosyolojisi Sempozyumu"nda toplam 105 bildiri sunulmuştu. Bunlardan yalnızca sekizi doğrudan sekülerlik veya sekülerleşme konularıyla ilgiliydi. Aradan geçen zaman içinde ise bu konulara yönelik akademik ilgi öylesine arttı ki, bugün yalnızca sekülerlik ve sekülerleşme tartışmalarına ayrılmış, üstelik "akademik teşvik kriterlerine uygun olma" iddiası taşımayan ulusal bir sempozyum düzenleyebiliyoruz.

Bu noktada mutlulukla vurgulamalıyım ki, geçtiğimiz sekiz yılda değişen sadece daha fazla araştırmacının bu konulara ilgi duyması da değil. Aynı zamanda yaklaşım konusunda da bir farklılaşma yaşanıyor. Sekiz sene önce sunulan bildiriler daha çok teori merkezli iken, bu sempozyumda çalışmaların önemli bir bölümü -nitel ya da nicel- saha araştırmasını içeriyor.

Bu çok değerli. Çünkü,

Saha, araştırmacıyı hamasetten uzaklaştırır.

Saha, derinlemesine görüşmelerle toplumsal değişimin/gerçekliğin karmaşıklığını içeriden görmeye yardımcı olur.

Saha, araştırmacıya hipotezlerini sınayabileceği veriler sunar.

Saha, "inancı", "ideolojisi" ya da "inançsızlığı" akademik ahlâkının önünde olmayan araştırmacıya kendi düşüncelerini ve kabullerini sorgulama imkânı sağlar.

Saha, teori ile toplumsal gerçeklik arasında daha sağlam ilişkiler kurmaya davet eder.

Saha, fikirlerimizi ve önyargılarımızı sınamamıza yardımcı olur.

Tam da bu nedenle, sempozyumda sunulacak bildirilerin önemli bir bölümünün saha araştırmalarına dayanıyor olmasını, ayakları yere daha fazla basan kuramsal tartışmaların önünü açabilecek oldukça önemli bir değişim olarak görüyorum.

Eminim ki, bu 3 gün boyunca sahadan gelen verilerle teori arasında kuracağımız ilişki aynı zamanda sekülerlik ve sekülerleşme literatürüne yeni sorular, yeni yaklaşımlar ve yeni araştırma gündemleri de kazandıracaktır.

Sempozyumumuzun bir başka güzel tarafı ise eserleri ile alana öncülük etmiş hocalarımızla yeni araştırmacılar arasında tecrübe aktarımı sağlayacak olmasıdır. Bu noktada, bildirileri ve varlıkları ile sempozyumumuza güç katan Prof. Dr. Abdurrahman Kurt'a, Prof. Dr. Abdullah Özbolat'a, Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman'a, Prof. Dr. Mustafa Arslan'a ve Prof. Dr. Yakup Coştu'ya çok teşekkür ediyorum. Yeni araştırmacıların etrafta onları görmesi, onlarla fikir alışverişi yapacak olması, ve onların tecrübelerinden faydalanacak olması en az bildirileri kadar değerli.

Soru şu: Eğer bu ilk buluşmayı başarıyla gerçekleştirebilirsek, her yıl ya da iki yılda bir neden yeniden bir araya gelmeyelim? Belki de sempozyumumuz zaman içerisinde Türkiye'de sekülerlik ve sekülerleşme çalışmalarının düzenli olarak tartışıldığı köklü bir akademik geleneğin başlangıcı olur. Kim bilir?

Belki, TR Dizin'de, Scopus'ta ya da WoS'ta kısa zaman içinde taran(a)masa da orada makalenin yayınlanmasının prestijli olacağı "Sekülerlik Çalışmaları Dergisi" de kurulur. Kim bilir?

Böyle bir ihtimali düşünmek dahi heyecan verici.

"Merhaba" yazısının bu kadar uzun olmaması gerektiğini biliyorum. Ama yazı bitmeden önce, bu yazının yazılmasına vesile olan kişi ve kurumlara izninizle "içten" teşekkür etmek istiyorum.

Öncelikle Türkiye'nin dört bir yanından gelecek araştırmacılara üniversitenin ve fakültenin kapılarını açan Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Ünüvar'a, İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İrfan Aycan'a, Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Şahin Kızılabdullah'a, alanın öncü hocalarından Prof. Dr. İhsan Çapcıoğlu'na ve organizasyon sürecinde fakültedeki tüm sorunları hızla çözen düzenleme kurulundan Doç. Dr. Fatma Kenevir'e içtenlikle teşekkür ediyorum.

2018 yılında Aksaray'da düzenlenen Din Sosyolojisi Sempozyumu'na verdiği destek hâlâ hafızalarımızda olan ve bu sempozyumun gerçekleşmesi için de maddi ve manevi desteğini esirgemeyen, yaklaşık 22 yıllık dostum olan Muhafazakâr Düşünce Dergisi İmtiyaz Sahibi Buhari Baytekin'e ve başta Sıla Yüksel olmak üzere onun çalışma arkadaşlarına içtenlikle teşekkür ediyorum.

Sempozyumun hazırlık sürecinde büyük bir özveriyle çalışan, organizasyonun görünmeyen ancak son derece önemli yükünü üstlenen sempozyum sekretaryasından Doç. Dr. Harun Tunç'a, Dr. Öğr. Üyesi Öznur Yılmaz Altun'a ve sempozyum öncesi gözlerinden ağır bir ameliyat olan Arş. Gör. Hakan Tafran'a emekleri için çok teşekkür ediyorum. Önümüzdeki günlerde herhangi bir üniversiteye rektör olarak atanırsam, sizlerle o üniversitede birlikte çalışabilmek için çok uğraşacağımdan emin olabilirsiniz.

Türkiye Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Haritası projesi kapsamında gerçekleştirdikleri bağımsız araştırmaların sonuçlarını bu sempozyumda paylaşacak akademisyenlerimize ve çeşitli nedenlerle aramızda bulunamasalar da projenin gerçekleşmesinin sebebi olan bütün paydaş araştırmacılarımıza çok teşekkür ediyorum. Türkiye'de sekülerlik/sekülerleşme çalışmaları onlar sayesinde farklı bir seviyeye yükseldi ve onlar sayesinde bu sempozyum gerçekleşiyor.

Aynı şekilde, Türkiye'nin farklı bölgelerinden sekülerlik ve sekülerleşme konularına duydukları akademik ilgiyle Ankara'ya gelerek araştırmalarını bizimle paylaşan bütün sempozyum katılımcılarımıza çok teşekkür ediyorum. Onların ilgisi ve katkısı olmasaydı, başlangıçta küçük bir akademik buluşma olarak düşündüğümüz bu etkinlik ulusal ölçekte bir sempozyuma dönüşmeyecekti.

Bu sempozyumda özel oturumlarımız da olacak. 5 Mart 2026'da ani bir şekilde kaybettiğimiz alanın en saygın ve sevilen hocalarından, Prof. Dr. Tayfun Amman hocamız anısına özel oturum gerçekleştirecek olan onun Sakarya Üniversitesi Sosyoloji bölümünden mesai arkadaşları Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan ve diğer hocalarımıza bu oturum için teşekkür ederim. Ayrıca Türkiye'deki sekülerleşme tartışmalarını uluslararası akademik literatüre kitap düzeyinde taşıyan ilk çalışmanın editörlerinden Doç. Dr. Mustafa Derviş Dereli hocama ve onunla bu yükü sırtlanan diğer hocalarımıza yapacakları kitap özel oturumu için çok teşekkür ediyorum.

Projenin hayata geçirilmesi için gecesini gündüzüne katan, veri analizi ve görselleştirmesi noktasında uzmanlığıyla araştırma raporumuzu farklı seviyeye taşıyan, ve daha uzun yıllar birlikte çalışmak istediğim dostum Prof. Dr. Tuna Kuyucu'ya ayrıca teşekkür ediyorum.

Vurgulamalıyım ki, akademik hayat yalnızca yayınlardan, projelerden ve performans ölçütlerinden ibaret değil. Karşılaşmalarımız, tartışmalarımız ve birlikte üretmek de bu hayatın parçası. Ümit ediyorum, sempozyumumuz, tam da bu sebeple, yalnızca mevcut bilgilerimizi paylaştığımız bir toplantı olarak kalmaz. Yeni soruların sorulduğu, yerleşik kabullerin sorgulandığı, farklı yaklaşımların akademik ahlâk içerisinde tartışıldığı ve yeni insanî/akademik iş birliklerinin temellerinin atıldığı bir buluşmaya dönüşür.

Muhabbet ve Sağlıkla,

Volkan Ertit

Adana-Karşıkaya, 22 Ekim 2026

SEMPOZYUM ÖZEL OTURUMLARI

Özel Oturum 1

SEKÜLERLİK VE SEKÜLERLEŞME ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU

25 – 27 KASIM 2026

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Türkiye Üniversite Öğrencileri Sekülerlik Haritası

45 Şehir | **50** Üniversite | **35.843** Öğrenci

Araştırma Raporu Özel Oturumu

26 Kasım 2026 Perşembe | 09:00 – 10:20 | Tayfun Amman Salonu

Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin sekülerlik düzeylerini belirlemeyi, sekülerliğin toplumsal ve demografik değişkenlerle ilişkisini incelemeyi ve farklı coğrafi bölgelerdeki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma, Türkiye'deki 45 şehirde yer alan 50 üniversiteden 35.843 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu özel oturumda araştırmanın teorik zemini, metodolojik yaklaşımı ve veri toplama aracı olan Ertit Sekülerlik Ölçeği etraflıca ele alınacaktır. Saha çalışması boyunca edinilen deneyimler diğer paydaş akademisyenlerin de katkıları ile paylaşılacak ve projenin temel bulgularını içeren Araştırma Raporu ilk kez kamuoyunun ve akademik camianın değerlendirmesine sunulacaktır.

Doç. Dr. Volkan Ertit
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

Prof. Dr. Tuna Kuyucu
Kadir Has Üniversitesi

Özel Oturum 2

SEKÜLERLİK VE SEKÜLERLEŞME ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU

25 – 27 KASIM 2026

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Tayfun Amman Özel Oturumu

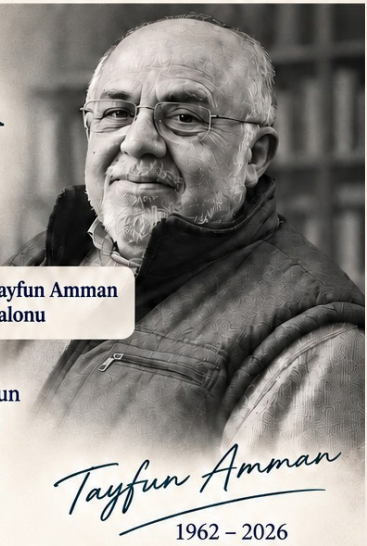

26 Kasım 2026 Perşembe | **13:00 – 14:20** | **Tayfun Amman Salonu**

5 Mart 2026 günü aramızdan ayrılan, sosyal bilimler camiasının saygın ve değerli isimlerinden Prof. Dr. Tayfun Amman hocamız anısına düzenlenen bu özel oturumda, Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümündeki çalışma arkadaşlarının Tayfun Amman hocamızın sekülerleşme tartışmalarına yaptığı katkıları merkeze alan akademik sunumları ve kendisine dair hatıraları yer alacaktır.

Tayfun Amman

1962 – 2026

KONUŞMACILAR	KONU BAŞLIKLARI
Arş. Gör. Dr. Osman Aydoğan (Sakarya Üniversitesi)	Kutsalın Dönüşü Mü Sönüşü Mü? M. Tayfun Amman'ın Sekülerleşme Tartışmalarına Yönelik Yaklaşımı
Arş. Gör. Dr. Ali Öztürk (Sakarya Üniversitesi)	Kavramdan Konfigürasyona: Mehmet Tayfun Amman'ın Açık ve Örtük Sekülerleşme Ayrımını Güncel Verilerle Yeniden Okumak
Doktora Öğrencisi Salich Tzampaz (Sakarya Üniversitesi)	Türkiye'de Millet Kavramının Modernleşmesi

Tayfun Amman hocamıza Dair Anı Konuşmaları

OTURUM BAŞKANI — **Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan**

Özel Oturum 3

SEKÜLERLİK VE SEKÜLERLEŞME ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU

25 – 27 KASIM 2026

ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

Kitap Değerlendirme Özel Oturumu

Türkiye'den Sekülerleşme Konusuna Uluslararası Katkı

Turkish Perspectives on Secularization and Media

Editörler: **Mustafa Derviş Dereli & Metin Eken**

26 Kasım 2026 Perşembe | **14:40 – 16:20** | **Tayfun Amman Salonu**

KONUŞMACILAR	KONU BAŞLIKLARI
Doç. Dr. **Mustafa Derviş Dereli** Necmettin Erbakan Üniversitesi Din Sosyolojisi Bölümü	Dijital Ortamlarda Z Kuşağı Söylemlerinde Seküler Dil: Twitter/X Örneği
Doç. Dr. **Metin Eken** Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi	Türkiye'de Ateist Hareketlerin Çevrim İçi Stratejileri: Ateizm Derneği Örneği
Prof. Dr. **Faruk Karaarslan** Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü	Türkiye'de Post-Seküler Din ve Toplum: Kübra Dizisi Örneği
Doç. Dr. **Sedat Doğan** Kırklareli Üniversitesi Sosyoloji Bölümü	Türkiye'de Kamusal Alan ve Yeni Medya: Literatüre İlişkin Metateorik Bir Değerlendirme
Doç. Dr. **İbrahim Nacak** Selçuk Üniversitesi Sosyoloji Bölümü	Türkiye'de Akıllı Şehir Uygulamalarının Toplumsal Yansımaları: Konya Büyükşehir Belediyesi Uygulamaları (Genç Kültür Kart)

OTURUM BAŞKANI

Doç. Dr. Mustafa Derviş Dereli
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Din Sosyolojisi Bölümü

BİLİMSEL PROGRAM

Sempozyum Açılış Protokôlü ve Oturumu	
25 Kasım 2026 Çarşamba Ankara İlahiyat Fakültesi - Yunus Emre Salonu Saat:9:30- 12:00	
Protokôl Konuşmaları	
Konuşmacılar	Prof. Dr. Necdet Ünüvar (*Ankara Üniversitesi Rektörü*) Prof. Dr. İrfan Aycan *(Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı*) Prof. Dr. İhsan Çapcıoğlu (*Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*) Serhat Buhari Baytekin *(Muhafazakâr Düşünce Dergisi İmtiyaz Sahibi*) Doç. Dr. Volkan Ertit (*Sempozyum Düzenleme Kurulu Adına*)

Sempozyum Açılış Oturumu (1. Oturum)	
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Prof. Dr. Abdurrahman Kurt (Bursa Uludağ Üniversitesi)	Türkiye'de Farklı Sekülerleşme Yaklaşımları Üzerine Bir Değerlendirme
Prof. Dr. Yakup Coştu (Hitit Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinin Teolojik Konumlanışı ve Dijital Dini Benlik Algısı ile Sekülerlik Yönelimi Arasındaki İlişki: Hitit Üniversitesi Örneği
Prof. Dr. Abdullah Özbolat (Çukurova Üniversitesi) Dr. Mehmet Ertuğrul Evyapar (Çukurova Üniversitesi)	Sekülerleşme Paradigmasının Ötesinde Türkiye'de Dindarlığın Üç Yeni Formu: Eylemsiz Dindarlık, Görünmeyen Dindarlık ve Münzevi Dindarlık
Prof. Dr. Mustafa Arslan (Necmettin Erbakan Üniversitesi)	Geç Modern Dünyada Paranormalizmin Kamusal Görünümü: Sekülerleşmenin Yapıbozumu
Doç. Dr. Volkan Ertit (Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi)	Klasik Sekülerleşme Teorisi Müslüman Coğrafyalardaki Dönüşümü de Açıklayabilir mi?
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman

ARA 12:00 – 13:00

25 Kasım Çarşamba, 2. Oturum - Tayfun Amman Salonu	
Zaman	*13:00 – 14:20*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Harun Tunç (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)	Seküler Ama Ataerkil: Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddetin Sürekliliği ve Dönüşümü
Doç. Dr. Behram Hasanov (Bayburt Üniversitesi)	Türkiye'de Sekülerleşmeyi Nasıl Konuşmalıyız? Bir Üniversite Araştırmasından Çıkan Dersler
Dr. Öğr. Üyesi Öznur Yılmaz-Altun (Artvin Çoruh Üniversitesi)	İnançtan Gündelik Hayata: Artvin Çoruh Üniversitesi Öğrencilerinin Sekülerlik Haritası
Arş. Gör. Hakan Tafran (Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)	Sekülerleşme Tartışmalarının Metodolojik Eleştirisi: Sekülerleşmeyi Düşünümsellemek
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Abdurrahman Kurt

25 Kasım Çarşamba, 3. Oturum – Hilmi Demir Salonu	
Zaman	*13:00 – 14:20*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Prof. Dr. Abdullah Özbolat (Çukurova Üniversitesi) Ar. Gör. Dr. Ali Aksaç (Çukurova Üniversitesi)	Popüler Kültüre ve Kurumsal Dindarlığa Direnç Bağlamında Gençliğin Münzevi Dindarlığı: Türkiye Örneğinde Sekülerleşmeye Özgün Bir Katkı Önerisi
Doç. Dr. Murat Coşkuner (Kocaeli Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Halil Peçe (Erzurum Teknik Üniversitesi)	Siyasal Kimliklerin Dini Bireyselleşme Düzeyleri Üzerine Nicel Bir Analiz: Kocaeli Üniversitesi Öğrencileri Örneği
Dr. Büşra Kırkpınar (Yıldız Teknik Üniversitesi)	Ahlâki Ambivalans: Gri Bölge Gençliğinde Dinî ve Seküler Ahlâkın İnşası
Dr. Öğr. Üyesi Figen Balamir (Iğdır Üniversitesi)	Türkiye'de Sekülerleşmeyi Spiritüel Şifa Uygulamaları Üzerinden Yeniden Okumak: Ankara Örneği
Kemal Emre Akdere (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)	Sekülerleşmenin Öteki Yüzü: Türkiye'de Gençler Arasında Dini Hassasiyetin Sürekliliği ve Desekülerleşme
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Abdullah Özbolat

ARA 14:20 – 14:40

25 Kasım Çarşamba, 4. Oturum - Tayfun Amman Salonu	
Zaman	*14:40 – 16:00*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Dr. Öğr. Üyesi Elif Büşra Kocalan (Hitit Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Sekülerlik ve Cinsiyet Rolü Tutumlarının Dağılımı
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur Özdemir (Hitit Üniversitesi)	Sekülerleşme, Nazar ve Alternatif İnançlar
Dr. Öğr. Üyesi Murat Yılmaz (Hitit Universitesi)	Gelmeden Önce Ayrışmış: Üniversite Öğrencilerinde Eğitim Rotası Seçimi ve Desekülerlik
Dr. Tahir Küçük	Türkiye'de Sekülerleşme: Kadınların Başörtüsü Çıkarma Davranışı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Yakup Coştu

25 Kasım Çarşamba, 5. Oturum – Hilmi Demir Salonu	
Zaman	*14:40 – 16:00*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Dr. Öğr. Üyesi Ali Koçak (Şırnak Üniversitesi)	Sekülerlik Tanrı Algısını Nasıl Şekillendiriyor? Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma
Dr. Sümeyra Uzun (Bolu Abant Izzet Baysal Üniversitesi)	Dindarlığı Ölçmekten Sekülerliği Ölçmeye: Türkiye'de Sekülerlik Ölçekleri ve Dijital Sekülerlik Ölçeği için Bir Çerçeve Önerisi
Dr. İsmet Seyfeddin Koç (Istanbul Institute for Advanced Studies)	Doktora Tezi Bulguları Işığında Kadın İstihdamı ve İş Gücü Kültürünün Sekülerleşmesi: Konya Sanayisinde Bir Durum Çalışması
Serpil Tunca Koçak (MEB)	Sekülerliğin Normatif ve Popüler Dinî Yönelim Üzerindeki Yordayıcı Gücü
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Behram Hasanov

Sempozyumun 2. Günü

26 Kasım 2026 Perşembe

Ankara İlahiyat Fakültesi - Tayfun Amman Salonu

Saat: 09:00-10:40

Türkiye Üniversite Öğrencileri Sekülerlik Haritası Özel Oturumu (6. Oturum)

Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin sekülerlik düzeylerini belirlemeyi, sekülerliğin toplumsal ve demografik değişkenlerle ilişkisini incelemeyi ve farklı coğrafi bölgelerdeki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma, Türkiye'deki 45 şehirde yer alan 50 üniversiteden 35.843 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu özel oturumda araştırmanın teorik zemini, metodolojik yaklaşımı ve veri toplama aracı olan Ertit Sekülerlik Ölçeği etraflıca ele alınacaktır. Saha çalışması boyunca edinilen deneyimler diğer paydaş akademisyenlerin de katkıları ile paylaşılacak ve projenin temel bulgularını içeren Araştırma Raporu ilk kez kamuoyunun ve akademik camianın değerlendirmesine sunulacaktır.

Konuşmacılar	Oturum Başlığı
Doç. Dr. Volkan Ertit (Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi) Prof. Dr. Tuna Kuyucu (Kadir Has Üniversitesi)	Türkiye Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Haritası: 45 Şehirde 50 Üniversiteyi ve 35.843 Öğrenciyi Kapsayan Saha Araştırması

ARA 10:40 – 11:00

26 Kasım Perşembe, 7. Oturum – Tayfun Amman Salonu	
Zaman	*11:00 – 12:20*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan (Sakarya Üniversitesi) Arş. Gör. Dr. Osman Aydoğan (Sakarya Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Farklılaşmış Sekülerlik Biçimleri: Gündelik Yaşam ile İnanç ve İbadet Boyutlarının İncelenmesi
Doç. Dr. Esra Aslan Turan (Dicle Üniversitesi)	Seküler Dil İdeolojileri
Dr. Öğr. Üyesi Melek Çaylak (Üsküdar Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Seviyeleri ile Damgalama Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Arş. Gör. Dr. Hüsna Hacıeyüpoğlu (Sakarya Üniversitesi) Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan (Sakarya Üniversitesi)	Gündelik Hayatta Dinsellik ve Sekülerleşme: Kuşaklararası Görünümler
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan

26 Kasım Perşembe, 8. Oturum – Hilmi Demir Salonu	
Zaman	*11:00 – 12:20*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Prof. Dr. Alper Mumyakmaz (Yozgat Bozok Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Algı ve Düzeyleri Üzerine Sosyolojik Bir Analiz
Doç. Dr. Abdussamet Kaya (Dicle Üniversitesi)	Gençliğin Dinle Değişen İlişkisi: Sekülerleşmenin Toplumsal Dinamikleri
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Kars (Yozgat Bozok Üniversitesi)	Gençlik ve Din: Dinin Tanımlanma Biçimi ve Sekülerlik Düzeyi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz
Dr. Didem Gazneli (İzmir Bakırçay Üniversitesi)	Sekülerleşme Sarkacında Hindistan
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Alper Mumyakmaz

ARA 12:20 - 13:20

26 Kasım 2026 Perşembe

Ankara İlahiyat Fakültesi - Tayfun Amman Salonu

Saat: 13:20-14:40

Tayfun Amman Özel Oturumu (9. Oturum)

5 Mart 2026 günü aramızdan ayrılan, sosyal bilimler camiasının saygın ve değerli isimlerinden Prof. Dr. Tayfun Amman hocamız anısına düzenlenen bu özel oturumda, Sakarya Üniversitesi Sosyoloji Bölümündeki çalışma arkadaşlarının Tayfun Amman hocamızın sekülerleşme tartışmalarına yaptığı katkıları merkeze alan akademik sunumları ve kendisine dair hatıraları yer alacaktır.

Konuşmacılar	Oturum Başlığı
Arş. Gör. Dr. Osman Aydoğan (Sakarya Üniversitesi)	Kutsalın Dönüşü Mü Sönüşü Mü? M. Tayfun Amman'ın Sekülerleşme Tartışmalarına Yönelik Yaklaşımı
Arş. Gör. Dr. Ali Öztürk (Sakarya Üniversitesi)	Kavramdan Konfigürasyona: Mehmet Tayfun Amman'ın Açık ve Örtük Sekülerleşme Ayrımını Güncel Verilerle Yeniden Okumak
Doktora Öğrencisi Salich Tzampaz (Sakarya Üniversitesi)	Türkiye'de Millet Kavramının Modernleşmesi
Tayfun Amman hocamıza dair anı konuşmaları	
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan

ARA 14:40 - 15:00

26 Kasım 2026 Perşembe

Ankara İlahiyat Fakültesi - Tayfun Amman Salonu

Saat: 15:00-16:40

Kitap Söyleşisi Özel Oturumu (10. Oturum)
Turkish Perspectives on Secularization and Media

Türkiye'deki sekülerleşme tartışmalarını uluslararası akademik literatüre kitap düzeyinde taşıyan ilk çalışma 2026 yılında Springer tarafından "Turkish Perspectives on Secularization and Media" başlığı ile yayımlandı. Kitabın editörleri ve yazarlarıyla gerçekleştirilecek bu özel oturumda, eserin hazırlanma ve yayımlanma süreci ile yazarların kaleme aldıkları bölümler ele alınacaktır.

Konuşmacılar	Oturum Başlığı
Editörler: Doç. Dr. Mustafa Derviş Dereli Doç. Dr. Metin Eken	Kitabın Yayımlanma Öyküsü
Doç. Dr. Mustafa Derviş Dereli (Necmettin Erbakan Üniversitesi)	Dijital Ortamlarda Z Kuşağı Söylemlerinde Seküler Dil: Twitter/X Örneği
Doç. Dr. Metin Eken (Erciyes Üniversitesi)	Türkiye'de Ateist Hareketlerin Çevrim İçi Stratejileri: Ateizm Derneği Örneği
Prof. Dr. Faruk Karaarslan (Necmettin Erbakan Üniversitesi)	*Türkiye'de Post-Seküler Din ve Toplum: Kübra Dizisi Örneği*
Doç. Dr. Sedat Doğan (Kırklareli Üniversitesi)	Türkiye'de Kamusal Alan ve Yeni Medya: Literatüre İlişkin Metateorik Bir Değerlendirme
Doç. Dr. İbrahim Nacak (Selçuk Üniversitesi)	Türkiye'de Akıllı Şehir Uygulamalarının Toplumsal Yansımaları: Konya Büyükşehir Belediyesi Uygulamaları (Genç Kültür Kart)

Sempozyumun 3. Günü	
27 Kasım Cuma, 11. Oturum - Tayfun Amman Salonu	
Zaman	*09:00 - 10:20*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Ali Zafer Sağıroğlu (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi) Arş. Gör. Ramazan Ünsal (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)	Sekülerlik ve Mülteci Karşıtlığı: Üniversite Gençliği Üzerine Ampirik Bir Araştırma
Doç. Dr. Volkan Ertit (Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi)	Sekülerliği Ölçmenin İmkânları ve Sınırları: Sekülerlik Ölçeği Üzerine On Üç Eleştirinin Tartışılması
Arş. Gör. Ahmet Çağrı Karaca (Bartın Üniversitesi) Doç. Dr. Alkan Üstün (Bartın Üniversitesi)	Sekülerliğin Çok Boyutluluğu: Bartın Üniversitesi Öğrencilerinde Dinî Sosyalleşme ve İklim Tutumları
Dr. Furkan Dilben	Arafta, Vazgeçişte ve Geri Dönüşte: Dinden Uzaklaşan Erkeklerin Sekülerleşme Sosyolojisi
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Ali Zafer Sağıroğlu

27 Kasım Cuma, 12. Oturum – Hilmi Demir Salonu	
Zaman	*09:00 - 10:20*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Dr. Öğr. Üyesi Yaşar Yeşilyurt (Samsun Üniversitesi)	Seküler Rasyonalitenin Ahlâk Krizi: Taha Abdurrahman'da Araçsal Akıl Eleştirisi
Dr. Öğr. Üyesi Melek Coşgun Solak (Yozgat Bozok Üniversitesi)	Sekülerleşmenin Asimetrik Görünümleri
Arş. Gör. Selin Bozkurt (Süleyman Demirel Üniversitesi) Prof. Dr. Muhammet Ertoy (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)	Mürşid-i Kamil'den Spiritüel Danışmana: Sekülerleşme Sürecinde Manevi Otorite ve Rehberliğin Dönüşümü
Kıvanç Ayaz (Ege Üniversitesi)	Türk Milliyetçiliğinde Kutsalın Evrimi: Dini Referanslardan Seküler Sembollere Geçişin Sosyolojik Analizi
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Muhammed Bilgehan Aytaç

ARA 10:20 – 10:40

27 Kasım Cuma, 13. Oturum – Tayfun Amman Salonu	
Zaman	*10:40 - 12:00*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Sait Gülsoy (Atatürk Üniversitesi)	Türkçülükte Tanrı'nın Tezahürü ve Bozunumu: Bir Sekülerleşme Hikâyesi
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Yaralıoğlu (Erciyes Üniversitesi)	Sosyolojik Olgu ile Metafizik Kriz Arasında Sekülerleşme: Kurumsal Çözülme Mi, Hakikatten Kopuş Mu?
Dr. Nida Nur Bayram (Marmara Üniversitesi)	Berger'in Çoğulculuk Paradigması Weber'in Rasyonelleşme Analizinin Yeniden Yorumu Olarak Okunabilir Mi?
Doktora Öğrencisi Fatih Kaplan (Erciyes Üniversitesi)	Mekan Tasavvuru ve Sekülerlik
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Sait Gülsoy

27 Kasım Cuma, 14. Oturum, Hilmi Demir Salonu	
Zaman	*10:40 - 12:00*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Prof. Dr. Ramazan Akkır (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)	Türkiye'de Dinî Otorite ve Kurumsal Güven: Kamuoyu Araştırmaları Işığında Diyanet ve Sekülerleşme
Doç. Dr. Muhammed Bilgehan Aytaç (Aksaray Üniversitesi)	Sekülerleşmenin Tüketim Tercihlerine Etkisi: Denetim Odağı ve Motivasyonun Aracılık Rolü
Dr. Mesut Zavalsız (Ordu Büyükşehir Belediyesi)	İnanç ve Eylem Arasındaki Kopuş: Üniversite Gençliğinde "Eklektik Dindarlık" ve Gündelik Hayatta Seküler Pratikler
Levent Edige Özdemir (Ankara Üniversitesi)	Ceditçilik Sekülerleşme Teorileri Bağlamında Değerlendirilebilir Mi?
Oturum Başkanı	Prof. Dr. Ramazan Akkır

ARA 12:00 - 13:40

27 Kasım Cuma, 15. Oturum, Tayfun Amman Salonu	
Zaman	*13:40 – 15:00*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Mehmet Ali Sevgi (Iğdır Üniversitesi)	Türkiye'de Sekülerin Antropolojisi: Yeni Bir Araştırma Gündemi için Notlar
Dr. Öğr. Üyesi Alperen Karapınar (Trakya Üniversitesi)	Geçişken Modernlik: Üniversite Öğrencilerinde Yapay Zekâ, Mahrem Otorite ve Sekülerlik
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Mücahid Dalkılıç (Milli Eğitim Akademisi Aksaray Eğitim ve Uygulama Merkezi)	Üniversite Gençliğinde Sekülerlik Düzeyi ile Algılanan İslamofobi Arasındaki İlişki: Kilis 7 Aralık Üniversitesi Örneği
Mahmut Çeliker (MEB)	Seküler Habitus Mümkün Mü? Türkiye'de Sekülerleşmenin Gündelik Pratikler Üzerinden Yeniden Düşünülmesi
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Alkan Üstün

27 Kasım Cuma, 16. Oturum, Hilmi Demir Salonu	
Zaman	*13:40 - 15:00*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Aktaş (Trabzon Üniversitesi)	Ev İşi Kimin Sorumluluğu? Üniversite Gençliğinde Sekülerlik ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı İş Bölümü
Arş. Gör. Derya Eren Cengiz (Marmara Üniversitesi)	Kuşaklar Arası Değişen Dindarlık ve Suriyeli Göçmenlere Yönelik Tutum: Dinî ve Seküler Söylemler Üzerinden Bir Analiz
Arş. Gör. Tuğçe Celep Tanrıverdi (İstanbul Aydın Üniversitesi)	Spektrum Olarak Sekülerleşme: Kurumsal Dinin Ötesinde Bir Arayış
Ali Dinç (MEB)	Dizilerin Seküler Etkileri ve Mahremiyet Yitimi Üzerine Bir Değerlendirme
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Fatih Arslan

ARA 15:00 - 15:20

27 Kasım Cuma, 17. Oturum, Tayfun Amman Salonu	
Zaman	*15:20 - 16:40*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Veysel Dinler (Hitit Üniversitesi)	Türkiye'de Yükselen Sekülerfobinin Geleneksel ve Sosyal Medyada Yansıması
Doç. Dr. Fatih Arslan (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi) Doktora Öğrencisi Zülal Yılmaz (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Öğrencilerinde Dini Sosyalleşme, İnanç Yönelimleri ve Politik Tutumlar
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Bayraktar (Ahi Evran Üniversitesi)	Seküler Fıkıh Olabilir mi?
Yasir Furkan Öztürk (Yalova Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü)	Seküler-Kutsal Diyalektiğinde Taraftarlık: Ritüel, Sembolik ve Totemik Pratikler ile Kolektif Aidiyet Bağlamında Kutsallığın Yeniden İnşası
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Volkan Ertit

27 Kasım Cuma, 18. Oturum – Hilmi Demir Salonu	
Zaman	*15:20 - 16:40*
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rifat Geçioğlu (Çukurova Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Sekülerlik, Ahlâkî Yönelim ve Ahlâkî Uzaklaşma Arasındaki İlişkiler Üzerine Bir İnceleme
Dr. Öğr. Üyesi Murat Albayrak (Çukurova Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rifat Geçioğlu (Çukurova Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Vergi Ahlâkı ile Sekülerlik ve Ahlâki Yönelim Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Bilal Düzbayır (Çukurova Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman (Çukurova Üniversitesi)	Üniversite Gençliğinin Seküler Tutumlarına Dair Boylamsal Bir Araştırma: -2005 2025 Yılları Arası Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme
Tugay Akbolat (Çukurova Üniversitesi) Recep Durur (Çukurova Üniversitesi) Prof. Dr. Mehmet Ali Kirman (Çukurova Üniversitesi)	Dindarlık-Sekülerlik Bağlamında Avrupa'da Yaşayan Türklerin Tatil ve Seyahat Deneyimleri
Oturum Başkanı	Doç. Dr. Harun Tunç

KAPANIŞ

Sekülerleşme /Sekülerlik Çalışmaları Sempozyumu'nda aşağıdaki çalışmalar "Türkiye Üniversite Öğrencileri Sekülerlik Haritası" projesi kapsamında toplanan verilerden yola çıkarak sunulacaktır.

25 Kasım Çarşamba – Sabah Oturumları	
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Prof. Dr. Yakup Coştu (Hitit Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinin Teolojik Konumlanışı ve Dijital Dini Benlik Algısı ile Sekülerlik Yönelimi Arasındaki İlişki: Hitit Üniversitesi Örneği
Doç. Dr. Volkan Ertit (Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi)	Klasik Sekülerleşme Teorisi Müslüman Coğrafyalardaki Dönüşümü de Açıklayabilir mi?

25 Kasım Çarşamba – Öğleden Sonra Oturumları	
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Harun Tunç (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi)	Seküler Ama Ataerkil: Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddetin Sürekliliği ve Dönüşümü
Doç. Dr. Behram Hasanov (Bayburt Üniversitesi)	Türkiye'de Sekülerleşmeyi Nasıl Konuşmalıyız? Bir Üniversite Araştırmasından Çıkan Dersler
Dr. Öğr. Üyesi Öznur Yılmaz-Altun (Artvin Çoruh Üniversitesi)	İnançtan Gündelik Hayata: Artvin Çoruh Üniversitesi Öğrencilerinin Sekülerlik Haritası
Doç. Dr. Murat Coşkuner (Kocaeli Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Halil Peçe (Erzurum Teknik Üniversitesi)	Siyasal Kimliklerin Dini Bireyselleşme Düzeyleri Üzerine Nicel Bir Analiz: Kocaeli Üniversitesi Öğrencileri Örneği
Dr. Öğr. Üyesi Elif Büşra Kocalan (Hitit Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Sekülerlik ve Cinsiyet Rolü Tutumlarının Dağılımı
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nur Özdemir (Hitit Üniversitesi)	Sekülerleşme, Nazar ve Alternatif İnançlar
Dr. Öğr. Üyesi Murat Yılmaz (Hitit Universitesi)	Gelmeden Önce Ayrışmış: Üniversite Öğrencilerinde Eğitim Rotası Seçimi ve Desekülerlik
Dr. Öğr. Üyesi Ali Koçak (Şırnak Üniversitesi)	Sekülerlik Tanrı Algısını Nasıl Şekillendiriyor? Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma

26 Kasım Perşembe – Sabah Oturumları	
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Volkan Ertit (Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi) Prof. Dr. Tuna Kuyucu (Kadir Has Üniversitesi)	Türkiye Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Haritası: 45 Şehir, 50 Üniversiteyi ve 35.843 Öğrenciyi Kapsayan Saha Araştırması
Prof. Dr. Mustafa Kemal Şan (Sakarya Üniversitesi) Arş. Gör. Dr. Osman Aydoğan (Sakarya Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Farklılaşmış Sekülerlik Biçimleri: Gündelik Yaşam ile İnanç ve İbadet Boyutlarının İncelenmesi
Dr. Öğr. Üyesi Melek Çaylak	Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Seviyeleri ile Damgalama Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Prof. Dr. Alper Mumyakmaz (Yozgat Bozok Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinin Sekülerlik Algı ve Düzeyleri Üzerine Sosyolojik Bir Analiz
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Kars (Yozgat Bozok Üniversitesi)	Gençlik ve Din: Dinin Tanımlanma Biçimi ve Sekülerlik Düzeyi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz

27 Kasım Cuma – Sabah Oturumları	
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Doç. Dr. Ali Zafer Sağıroğlu (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi) Arş. Gör. Ramazan Ünsal (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)	Sekülerlik ve Mülteci Karşıtlığı: Üniversite Gençliği Üzerine Ampirik Bir Araştırma
Doç. Dr. Volkan Ertit (Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi)	Sekülerliği Ölçmenin İmkânları ve Sınırları: Sekülerlik Ölçeği Üzerine On Üç Eleştirinin Tartışılması
Arş. Gör. Ahmet Çağrı Karaca (Bartın Üniversitesi) Doç. Dr. Alkan Üstün (Bartın Üniversitesi)	Sekülerliğin Çok Boyutluluğu: Bartın Üniversitesi Öğrencilerinde Dinî Sosyalleşme ve İklim Tutumları
Prof. Dr. Ramazan Akkır (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)	Türkiye'de Dinî Otorite ve Kurumsal Güven: Kamuoyu Araştırmaları Işığında Diyanet ve Sekülerleşme
Doç. Dr. Muhammed Bilgehan Aytaç (Aksaray Üniversitesi)	Sekülerleşmenin Tüketim Tercihlerine Etkisi: Denetim Odağı ve Motivasyonun Aracılık Rolü

27 Kasım Cuma – Öğleden Sonra Oturumları	
Konuşmacılar	*Konuşma Başlıkları*
Dr. Öğr. Üyesi Alperen Karapınar (Trakya Üniversitesi)	Geçişken Modernlik: Üniversite Öğrencilerinde Yapay Zekâ, Mahrem Otorite ve Sekülerlik
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Mücahid Dalkılıç (Milli Eğitim Akademisi Aksaray Eğitim ve Uygulama Merkezi)	Üniversite Gençliğinde Sekülerlik Düzeyi ile Algılanan İslamofobi Arasındaki İlişki: Kilis 7 Aralık Üniversitesi Örneği
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Aktaş (Trabzon Üniversitesi)	Ev İşi Kimin Sorumluluğu? Üniversite Gençliğinde Sekülerlik ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı İş Bölümü
Doç. Dr. Fatih Arslan (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi) Doktora Öğrencisi Zülal Yılmaz (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi)	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Öğrencilerinde Dini Sosyalleşme, İnanç Yönelimleri ve Politik Tutumlar
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rifat Geçioğlu (Çukurova Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Sekülerlik, Ahlâkî Yönelim ve Ahlâkî Uzaklaşma Arasındaki İlişkiler Üzerine Bir İnceleme
Dr. Öğr. Üyesi Murat Albayrak (Çukurova Üniversitesi) Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Rifat Geçioğlu (Çukurova Üniversitesi)	Üniversite Öğrencilerinde Vergi Ahlâkı ile Sekülerlik ve Ahlâki Yönelim Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ankara Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi

muhafazakâr
düşünce
dergisi

SEKÜLERLİK VE SEKÜLERLEŞME ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU

25-27 Kasım 2026

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

BİLİMSEL PROGRAM

www.sekulerliksempozyumu.com